

Podpisniki božične narodne spomenice (Nadaljevanje s 3. strani)

Turk Lado, preds. Sind. ind. podjetij Tršar Marjan, akademik; dr. Tomšič, tajnik odseka za obrtništvo; Tosti Avgust, ravnatelj Kred. zavoda; Theuerschub IV, bivši poslanec; Trtnik Ciril, preds. Sind. mornarice in letalstva; Tršinar Slavko, nam. ravnatelj TBPD; Trebar Matija, preds. Sind. trgovcev s čevlji; Tonja Ivan, uradnik Poštnice hran.; Thuma Alfonz, trg. pom.; Trškan Vinko, trg. pom.; dr. Tavčar Ivan, odvetnik.

podpolkovnik Slov. domobranstva; Velikona Narte, književnik; dr. Voršič Alojzij, odvetnik; Verovšek Jože, preds. Sind. železninarjev; Verovšek Jurij, trgovec; Verbič Anton, preds. Sind. s spec. blagom; Velikonja Jože, akademik; Vlaj Karl, predsednik Sind. živilcev; Vrančič Ivan, poddirektor Mestne hran.; Vidler Jože, šolski upr.; Vodnik Anton, književnik.

Stanko, gl. urednik listov konzorcija »Jutra«; dr. Vrčon Branko, urednik »Jutra«; Vlačič Ciril, ravn. Hran. kmečkih občin; dr. Windischer Fran, preds. Nar. galerije; Weibull Julij, načelnik skupine železarjev in kovinarjev; Wagner Rudolf, predstavnik bivše Zveze bojevnikov; ing. Weinberger Friderik, v. d. načelnika maš. odd. žel. dir.; Zore Rudi, odvetn. pripravnik; Zupan David, tajnik Društva stan. najemnikov.

Hišni starešine, pregledjte zaklonišča!

Pregledjte, če je zaklonišče prirejeno in opremljeno. Pomanjkljivosti javite hišnemu gospodarju, da jih takoj odpravi. Če hišni gospodar ali stranke kljub vašemu opozorilu nečejo izpolniti predpisov o protiletalski zaščiti, javite to upravi policije.

električna razsvetljava in še rezervna luč (petrolejka, sveče). Nakazilo za petrolej dobite pri mestnem poglavarstvu. Odstranite železne rešetke na kletnih in pritličnih oknih ali jih vsaj tako preuredite, da se bodo lahko hitro odstranile.

Razstrelivo - g'avno orožje moderne vojne

Premog, apnenec, mavec, zrak in voda so glavne sestavine najstrašnejše učinkujočih razstreliv

V nemških listih je objavil vladni stavbni svetnik dr. inž. Manecke, dodeljen vrhovnemu poveljstvu nemške vojske, zanimivo razpravo o uporabi in vlogi razstreliv v moderni vojni. Po tej zanimivi razpravi, ki bo gotovo zanimala tudi naše čitatelje, posnemamo:

V velikih množinah se izdeluje tudi še drugo razstrelivo, t. k. zvana nitroceluloza, ki pa se ne uporablja ve toliko kot razstrelivo, marveč predelana v prah kot zagonsko sredstvo za municijo. Poprej se je izdelovala iz bombaževine, sedaj pa iz lesa. tako da je tudi v tem pogledu na razpogo dovolj osnovne surovine.

Iva. Z njihovo uporabo se dajo doseči učinki, kakršnih ni bilo mogoče niti z enim dotlej znanih vojaških razstreliv. Izdelava novih razstreliv Ni pa važno zgolj to, da se v laboratoriju izumi kako učinkovito razstrelivo, temveč nič ni nj morda celo še bolj to, da se ugotovi tudi način, kako se tako razstrelivo lahko najhitreje, najceneje in najuspešneje izdeluje na debelo, ker lahko le v tem primeru služ. svojemu namenu. Cesto je to združeno ne le s trdom, marveč tudi s človeških žrtvami. Može, ki so za dosego tega cilja žrtvovali svoje življenje, upravičeno veljajo za junake notranje fronte.

Osrovnna razstreliva

Na splošno ljudje, pa niti vojak in oficirji ne poznajo njihovih imen. Na tisoče različnih tvarin ima lastnosti razstreliva. Toda le malo števil je takih, ki so vsajsko uporabna. To je razumljivo, če se pomisli, kakšne zahteve mora izpolniti na primer razstrelivo, ki služi za izstrelitev topa. Do čim mora biti to razstrelivo na eni strani tako občutljivo, da na cilju že v odmomku ene same sekunde razvije svojo razdiralno silo, mora na drugi strani prenesti silni smek in udarec, ki nastane pri izstrelitvi iz topa, ali pa sunke in tresaje, ki nastanejo med prevozom ali o prilik obstrajevanja po sovr. žnem topništvu.

Vsebnna bombe

V sedanjih vojn se je poleg vojske in mornarice pojavilo še letalsko kot veliki trošniški razstreliv. D nes potrošni letalstvo, če se vzame za merilo količina, mnogo več razstreliv kot pa vojska in mornarica skupaj. Doč mi vsebuje na primer 15-cm granata, ki teht. okrog 43,5 kg, približno 5 kg razstreliva, vsebuje na primer 1000 kg težka letalska bomba najmanj polovico do dve tretini lastne teže razstreliv. iz tega je tudi r. zvidno, da nastopa v tem primeru razstrelivo neposredno kot novodobno orožje.

Vitamini na karte

Odlični uspehi vitaminske akcije v nemških industrijskih h podjetjih - Vse delavstvo dobiva vitamin-tablete V raznih kemičnih tovarnah v Nemčiji izdelujejo trenutno na milijone vitamintablet, ki so namenjene za tako zvano vitaminsko akcijo nemške delovne fronte. Te tablete vsebujejo vitamina B in C ter so sestavljene po postopku prof. Morella, ki se je po znanstvenih preiskavah preselil na univerzitetnem zavodu za proučevanje prehrane v Berlinu je preiskal prof. Bommer po naročilu urada za zdravstvo in ljudsko zaščito uspehe prve poskusne akcije ter je prišel do prepričanja, da je vitaminska akcija nujno potrebna zlasti v zimskih mesecih, ko primanjkuje svežega sočivja.

Otrok

Ob slepem železniškem tiru vrh nasipa so se igrali trije otroci, desetletni deček z osemletnim bratcem in drobn sedemletno dekletce v kratkem, raztrganem krilcu. Ze delj časa so se lovili po nasipu in okrog nizkega vozička, kakršnega rabijo železniški delavci za popravilo proge, ki je zapuščen stal na tiru. Razposajeno so kričali ter se smejali brezskrbni in vesel v vročem boletnem soncu soparnega polpodneva. Zdelo se je, da vročine niti ne čutijo in da jih ne more premagati napor.

Obzave

Rebulo, prštno iz Brd, točno tudi šest ulico. Odlična kuhinja. Gostilna Lovšin, - Gradisce. Poravnajte naročnino! MALI OGLASI SPREJME SE DELAVKA, poštna, za boljše čisto obrt, čedne zunanosti, 14-20 let, kot praktikantkinja, zaposliti stalna. Vprašati Pirc, Kofnikova št. 21/II, od 1 do 2 ure.

Pazite na obutev!

V zadnjih časih je treba na obutev se prav posebno paziti. Zlasti pozimi, ko je obutev ne samo nujno potrebna, ampak tudi najbolj izpostavljena vremenskim vplivom, ji je treba posvečiti še prav posebno pozornost. Mokre čevlje je treba previdno posušiti. Nikakor pa se ne smejo sušiti v bližini peči, ker to usnju škoduje in se lomijo. Najpravičnejši je dati v mokre čevlje kopita ali pa jih vsaj natlačiti s papirjem. Da se podplati čim bolj posušijo, je treba dati čevlje na palčke ali pa jih položiti postrani. Nikakor ne se ne smejo mokri čevlji mazati, ker maščoba ovira osušitev, a tudi očisti odnoso zlikati se mokri čevlji ne dajo. Šele ko so čevlji popolnoma suhi, naj se mažejo, ker se tako zopet napravijo odprnejši za mokroto. Čevlje je treba vsak dan dobro pregledati in dati vsako najmanjšo okvaro takoj popraviti. Večja popravila se nele dražja, marveč tudi težje izvedljiva. Čevlji in sploh obutev predstavljajo danes dragocenost, na katero je treba še prav posebno paziti.

Brezmesni dnevi tudi za leve

Tudi budimpeški zool. vedno bolj občuti omejitve, ki jih narekuje vojna. Prehivalci zool. se ne morejo več prosto izbirati hrane, marveč so se morali podvreči racionalnosti in se zadovoljiti tudi z raznimi nadomestili. Niso pa vse živali enako reagirale na te spremembe. Pingvini in morski psi so dobivali poprej izključno morske ribe. Ker teh sedaj ni mogoče dobiti, so jih poskušali krmiti s sladkocodnim ribami. Toda teh se niso dotaknili in bi bili od glada poginili. Zato so jih morali odmeriti v neko nemško obalno mesto, koder jih zopet lahko krmijo z morskimi ribami. Najbolj pohlevni in prilagodljivi so se v posledu prehrane pokazali sloni. Zadovoljili so se ne le z močno skremčim obroki, marveč so se odrekli tudi ovsu in zadovoljno zvečijo nadomestnih sestavin iz mešanice posušjenih buč in krompirja. Mesojedne zverine se prav tako niso hotele odreči svoj običajni hrani in dobivajo tudi še nadalje dnevno po 5 in pol kg konjskega mesa, ki je za nje prav tako na karte, kakor za ljudi. Toda tudi sami ker so jim odredili na teden po en brezmesni dan. Zirafe morajo še nadalje dobivati oves v nezmanjšanem obroku, ker nikakor niso hotele uživati druge hrane ali nadomestkov. Najbolje se godi kačam. Sleki ko prej dobivajo v neomejeni količini svojo običajno hrano, miši in podgane.

Alkohol je tudi koristen

Danes menda nihče več ne dvomi, da je nezmerno pitje škodljivo zdravju. Da pa uտnežno biti pametne merice alkohola zdravju tudi koristne, dokazuje znanstvenik T. Leary. Po njegovih statistikah so pri alkoholikih žolčni kamni dokaj bolj redki nego med pravovernimi abstinenti. Tudi poopenenje krvnih posodic in žil ne nastopi pri pivcih poprej kakor pri vzdržnih ljudeh. Nasprotno je Leary celo dognal, da so krvne posodice pri ljudeh, ki so zmeraj zmerno zavzivali alkoholne pijače, glede na starost po navadi presenetljivo dobro ohranjene. Po njegovi sodbi si je treba ta pojav tako razlagati, da alkohol raztaplja tako zvani cholesterol, t. j. organsko spojino, ki igra eno glavnih vlog ne samo pri nastajanju žolčnih kamnov, marveč tudi pri poopenjenju žil.

Rastlina, ki kašlja

Dozljaj smo vedeli za žužkojede rastline, ki požirajo velike hrošče, za občutljive rastline, ki zapro svoje liste, brž ko se jih dotaknejo, za sramečljive rastline, ki se razvetejejo samo ponoči. Nedavno pa je Znanstvena akademija v Parizu čula poročilo o rastlini, ki kašlja po človeško. To izredno zelšče uspeva po vročih pokračinah. Brž ko mu pada prašek na list, se listne reže (stomata, Spaltöffnung) nastanijo po stenah kot dihalna, napolnjena s plinom se pomno in naposled izžene prašek s šumom, ki je silno podoben človeškemu kašlju.

Pazite na obutev!

vali vitaminske tablete rudarji. Izdaja tablet se bo pričela 15. januarja in se bo nadaljevala do 15. aprila. V poletnih mesecih to ni potrebno, ker je takrat na razpolago dovolj zelenjave in sočivja z naravnimi vitamini.

glavnihi tirov Dolg pa je bil nasip kakih pedeset metrov in je na koncu komaj vidno padal proti odbijačem. Malčki so s tako vrnemo porivali vagon, da je končno dospel do mesta, kjer je začel tir strmo padati proti postaji.

Zavrav se je takoj zavedel nevarnosti in je stisnil zavoro. Toda zaman. Njegove roke so bile še presibke. Skočil je na tla in še med skokom zaklical: »Podstavi nogo!»

Najmlajši, kodrastih las in nežen, bosonog, je veselo ukajoč stekel naprej in postavil nežno nožico pod težko železno kolo...

A vagon se ni ustavil. Mlade kosti so zaškrtale in pretresljiv krik je odjeknil v ušesih ostalih otrok...

Malček je brez zavesti padel v travo ggrajoč, da mu je pena silila iz ust in da so ostali nemo pogledali, ne menč se za drveči vagon, zakaj v njihove mlade duše je bila legla neizbrisna groza velikega spoznanja.

Mislite na tiste, ki se jim godi slabše to vam! - Prispevajte za žimsko pomoč!

glavnihi tirov Dolg pa je bil nasip kakih pedeset metrov in je na koncu komaj vidno padal proti odbijačem. Malčki so s tako vrnemo porivali vagon, da je končno dospel do mesta, kjer je začel tir strmo padati proti postaji. Zavrav se je takoj zavedel nevarnosti in je stisnil zavoro. Toda zaman. Njegove roke so bile še presibke. Skočil je na tla in še med skokom zaklical: »Podstavi nogo!» Najmlajši, kodrastih las in nežen, bosonog, je veselo ukajoč stekel naprej in postavil nežno nožico pod težko železno kolo... A vagon se ni ustavil. Mlade kosti so zaškrtale in pretresljiv krik je odjeknil v ušesih ostalih otrok... Malček je brez zavesti padel v travo ggrajoč, da mu je pena silila iz ust in da so ostali nemo pogledali, ne menč se za drveči vagon, zakaj v njihove mlade duše je bila legla neizbrisna groza velikega spoznanja. Mislite na tiste, ki se jim godi slabše to vam! - Prispevajte za žimsko pomoč!

Kramer Marija rj. Ložar

upokojenka tobačne tovarne - Preselila se je v večnost v 74. letu svoje starosti v soboto 8. t. m. Pogreb naše drage mame bo v ponedeljek, 10. januarja 1944 ob 2. pop. iz kapele sv. Marije na Zalah. Ljubljana, Parma, 8. jan. 1944. Neutolažljivi Kramarjevi in Jamnikovi

ZAHVALA

Vsem, ki ste se spomnili našega nepozabnega zlatega sinčka

PETRČKA

ga počastili s cvetjem in ga spremlili na njegovi zadnji poti, najprisrčnejša hvala. Ljubljana, 8. januarja 1944. Zalujoča rodbina: LUKEŽIČ in sorodstvo

